

TALK OF THE CITY

Από τον Γιώργο Χατζηβασίλη

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Θοδωρής Γεωργακόπουλος

Εμείς είμαστε με τους άλλους

Φανταστείτε ένα νέο ολυμπιακό άθλημα, το «μονό ποδόσφαιρο» ας πούμε. Ενας εναντίον ενός ή μία εναντίον μιας, να προσπαθούν να βάλουν γκολ σε ένα μικροσκοπικό τέρμα. Εστω ένας αγώνας «μονού ποδοσφαίρου» ανδρών στους Ολυμπιακούς του Τόκιο, στον οποίο παίζει ένας Έλληνας με έναν Αγγλο. Ερώτηση: Με ποιον είστε; Ποιος θέλετε να κερδίσει;

Με τον Έλληνα, θα μου πείτε. Φυσικά με τον Έλληνα. Ετσι δεν κάνουμε; Βλέπουμε ένα άθλημα για πρώτη φορά στη ζωή μας, συμμετέχουν αθλητές που δεν έχουμε ξανακούσει ποτέ και τους υποστηρίζουμε με φανατισμό μόνο και μόνο επειδή είναι Έλληνες, που αγωνίζονται απέναντι στους «ξένους».

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες, 125 χρόνια τώρα (ή μήπως 2.797), έχουν στον πυρήνα τους την ιδέα του έθνους-κράτους ως βασική διαχωριστική μονάδα της ανθρωπότητας. Το κέντρο τους, θα έλεγε κανείς, δεν είναι ο αθλητισμός, αλλά το ότι η ανθρωπότητα είναι χωρισμένη σε ευδιάκριτες και ανεξάρτητες μεταξύ τους δομές, τις οποίες γιορτάζουμε κι αποθεώνουμε με τις σημαίες, τις παρελάσεις, τα εθνικά χρώματα και τους εθνικούς ύμνους. Πολλοί πιστεύουν ότι οι Ολυμπιακοί είναι μια γιορτή συναδέλφωσης που φέρνει τους λαούς πιο κοντά, αλλά αν το καλοσκεφτεί κανείς, αυτό δεν είναι ακριβές. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες δεν φέρνουν τους λαούς πιο κοντά – απλώς τους φέρνουν στο ίδιο μέρος, για να ανταγωνιστούν μεταξύ τους για το ποιος είναι ο καλύτερος. Οπότε, μαθημένοι έτσι, φυσικά με τον Έλληνα θα είμαστε. Εως τώρα, αυτό έχουμε συνηθίσει ότι είναι ο αθλητισμός. Δεν το κρίνω, απλώς το υπογραμμίζω.

Τώρα, όμως, θέλω να σας προσθέσω κι ένα άλλο στοιχείο στην αρχική ερώτηση. Στο αγώνα μας, ο Αγγλος παίκτης είναι ο επιθετικός της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ Μάρκου Ράσφορντ. Κι ο Έλληνας παίκτης είναι ο παλαίμαχος μέσος Βασίλης Τσιάρτας. Τώρα με ποιον είστε;

Πολλοί, ίσως οι περισσότεροι, πάλι με τον Έλληνα θα είστε. Ίσως να θυμάστε τα αριστοτεχνικά του φάουλ ή εκείνο το κόρνερ στον ημιτελικό του Euro, κατευθείαν στο κεφάλι του Δέλλα. Και είναι κι Έλληνας.

Κάποιοι από εσάς, όμως, ίσως κάπου κομπλάρετε εδώ. Συγκεκριμένα, εσείς που ξέρετε ότι ο 23χρονος Μάρκου Ράσφορντ της Γιουνάιτεντ, εκτός από πολύ καλός ποδοσφαιριστής, είναι και ένας ενεργός και εξαιρετικά αποτελεσματικός ακτιβιστής κατά της παιδικής φτώχειας στο Ηνωμένο Βασίλειο, με πλούσια φιλανθρωπική δράση, για την οποία τον

Σκίτσο του Ανδρέα Πετρούλακη στην «Καθημερινή»

Στον καιρό μας, βλέπετε, οι άνθρωποι χτίζουν πιο πολυσύνθετες ταυτότητες από ό,τι στο παρελθόν. Δεν υπάρχουν πια προκατασκευασμένα ιδεολογικά μονομπλόκ – ο καθένας και η καθεμία φτιάχνουμε τη δικιά μας, μοναδική ταυτότητα, γιατί έχουμε την πολυτέλεια να επιλέξουμε ανάμεσα σε πολύ περισσότερες επιλογές.

έχει βραβεύσει η βασίλισσα και τον έχει εκθειάσει ο Ομπάμα. Και ταυτόχρονα ξέρετε ότι ο Βασίλης Τσιάρτας, μετά το τέλος της ποδοσφαιρικής καριέρας του, είναι πλέον γνωστός στο πανελλήνιο αποκλειστικά και μόνο για τα ρατσιστικά, ξενοφοβικά, ομοφοβικά και ανορθόγραφα παραληρήματά του στα κοινωνικά δίκτυα. Κάποιοι, όχι λίγοι, δεν θα επιλέξουν ποιον θα υποστηρίξουν με βάση αποκλειστικά το εθνικό κριτήριο σε αυτή την περίπτωση, επειδή πλέον, για πολλούς από εμάς, υπάρχουν και άλλα κριτήρια.

Στον καιρό μας, βλέπετε, οι άνθρωποι χτίζουν πιο πολυσύνθετες ταυτότητες από ό,τι στο παρελθόν. Δεν υπάρχουν πια προκατασκευασμένα ιδεολογικά μονομπλόκ – ο καθένας και η καθεμία φτιάχνουμε τη δικιά μας, μοναδική ταυτότητα, γιατί έχουμε την πολυτέλεια να επιλέξουμε ανάμεσα σε πολύ περισσότερες επιλογές.

Κι έτσι φτάνουμε να είμαστε χωρισμένοι σε εκατομμύρια μικροομάδες, να αντιμετωπίζουμε θέματα παραδοσιακά με εντελώς καινούργια κριτήρια, με εντελώς νέο μάτι. Δεν έχει πια σημασία μόνο από πού είναι ο αθλητής ή η αθλήτρια και τι γλώσσα μιλάει. Πλέον ξέρουμε και όλες τις απόψεις του, όλες τις πτυχές του χαρακτήρα του, αν είναι ρατσιστής ή «woke», τι ζωή κάνει, για ποια κοινωνικά θέματα είναι πιο ευαίσθητοποιημένος/η. Μήπως έχει

τίποτε περίεργες απόψεις; Μήπως υποστηρίζει το λάθος κόμμα; Μήπως έγραψε κάποτε κάτι για μια ευάλωτη κοινωνική ομάδα; Μήπως είναι ψεκασμένος; Ολα τα βρίσκουμε άμεσα στο Twitter.

Αυτό δεν είναι κακό πράγμα. Δεν είναι ούτε καλό πράγμα. Είναι αυτό που είναι: η αναπόδραστη εξέλιξη του είδους. Ετσι θα λειτουργούμε πλέον, με νέα κριτήρια, νέες προτεραιότητες, με περισσότερη ορμή, οργή και ποικιλία. Κι αυτό σημαίνει ότι οι παλιές δομές, τα παλιά στεγανά κι οι παλιές κατηγοριοποιήσεις σταδιακά θα καταρρέουν. Ο κόσμος ξαναχωρίζεται αλλιώς, με άλλα μέτρα και σταθμά. Το εθνικό στοιχείο θα παραμείνει κεντρικό κομμάτι της ταυτότητάς μας –τουλάχιστον για τους περισσότερους από εμάς– για πολύ καιρό ακόμα. Εγώ είμαι σίγουρος ότι αυτή η συγκίνηση και αυτός ο ενθουσιασμός όταν παίζουν, τρέχουν ή κολυμπάνε άγνωστοί μου συμπατριώτες δεν θα μου περάσει ποτέ, και η πεντάχρονη κόρη μου, που βλέπει τους αγώνες και ρωτάει «ποια είναι η δικιά μας», θα το κληρονομήσει σε κάποιο βαθμό. Αλλά πλέον αυτό το στοιχείο θα συνοδεύεται και από άλλα, πολύ σημαντικά. Να, στον αγώνα «μονού ποδοσφαίρου», που είπαμε. Εγώ, που ξύπνησα αχάραγα για να δω τον Γιάννη με τον Ελαφιακό του να το σπκώνουν και ανατριχιάζω ακόμα με τα βιντεάκια του 2004, δεν το συζητώ καν. Με τον Μάρκου Ράσφορντ θα ήμουν.